

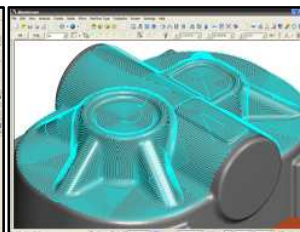
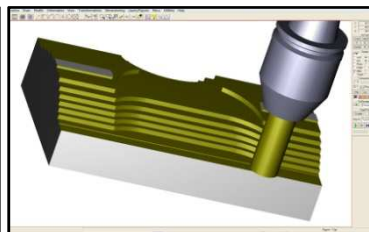
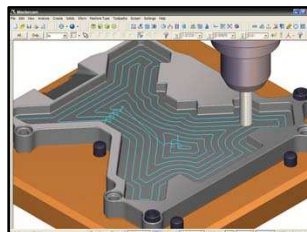
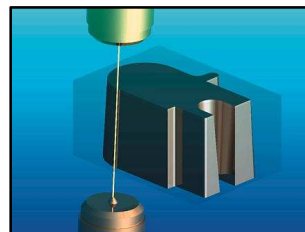
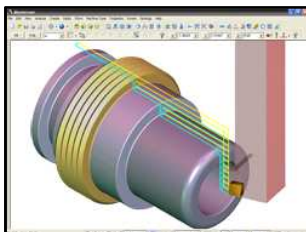
Gyártórendszerek mechatronikája

Termelési folyamatok II.

04 Sorrendtervezés

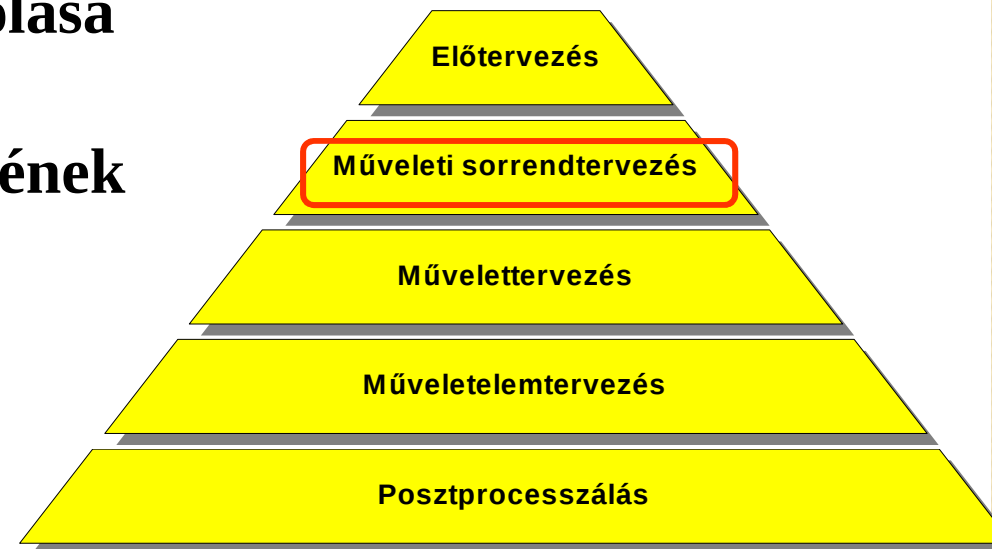
Dr. Mikó Balázs

miko.balazs@bgk.uni-obuda.hu

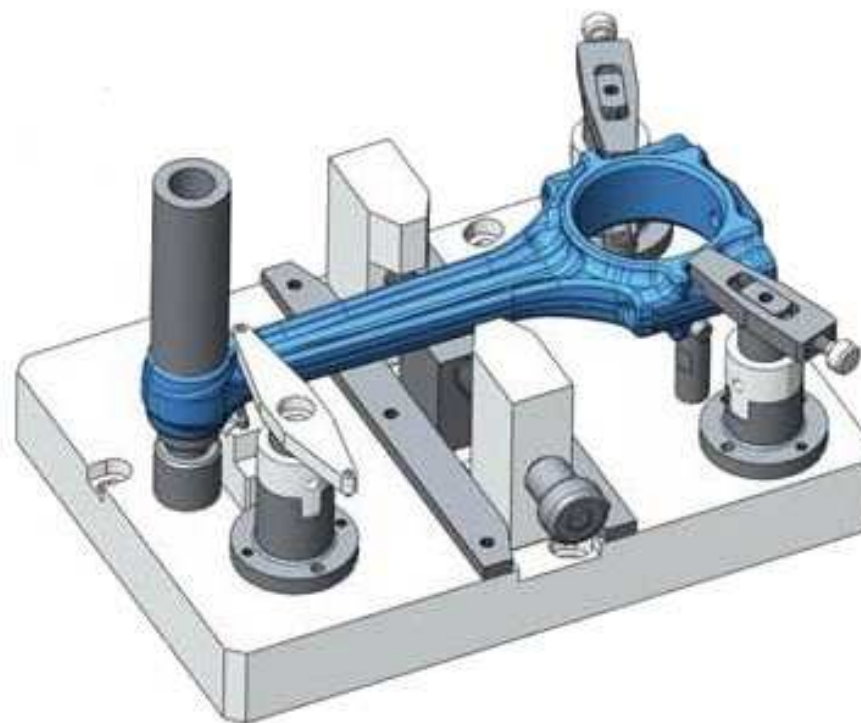
Műveleti sorrendtervezés

- A megmunkálási igények és módok meghatározása
- A megmunkálási bázisok kijelölése
- A szerszámgépek és készülékek kiválasztása
- A műveletek behatárolása
- A műveletek sorrendjének meghatározása

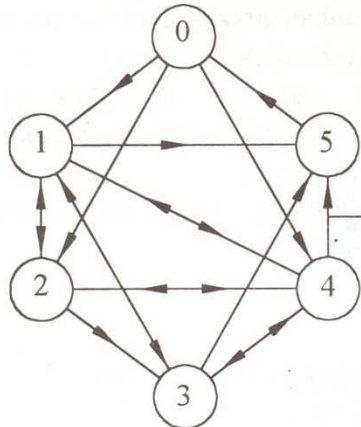
Műveleti sorrend

- Előzési feltételek
- Műveletek számának minimalizálása
- Megmunkáló gépek
- Bázisok, készülékek

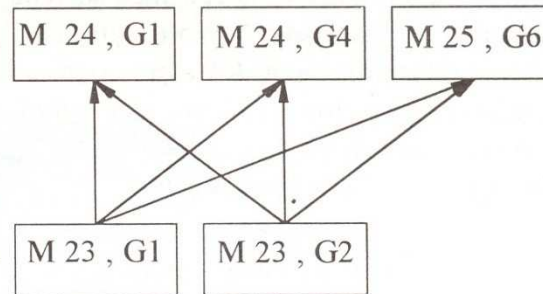

A modell elemei

Precedencia-gráf G_p

A költség-gráf részlete G_k

	0	1	2	3	4	5
0	0	1	1	0	1	0
1	0	0	1	1	1	1
2	0	1	0	1	1	0
3	0	1	0	0	1	1
4	0	1	1	1	0	1
5	1	0	0	0	0	0

A G_p gráf csúcsmátrixa

	1	2	3
1	400	300	250
2	450	300	250

Költség mátrix részlete

a megmunkálás+
az átállítás
költsége

Megoldási módok

Egzakt módon nem oldható meg (NP-teljes probléma)

- Teljes leszámolás módszere
- Mátrix redukciós módszer
- Vektoros módszer

Feladatmegoldás lépései

- Felületelem csoportok kialakítása
- Gyártási eljárások meghatározása
- Előzési feltételek meghatározása
- Sorrend meghatározása
- Művelethatárok kijelölése

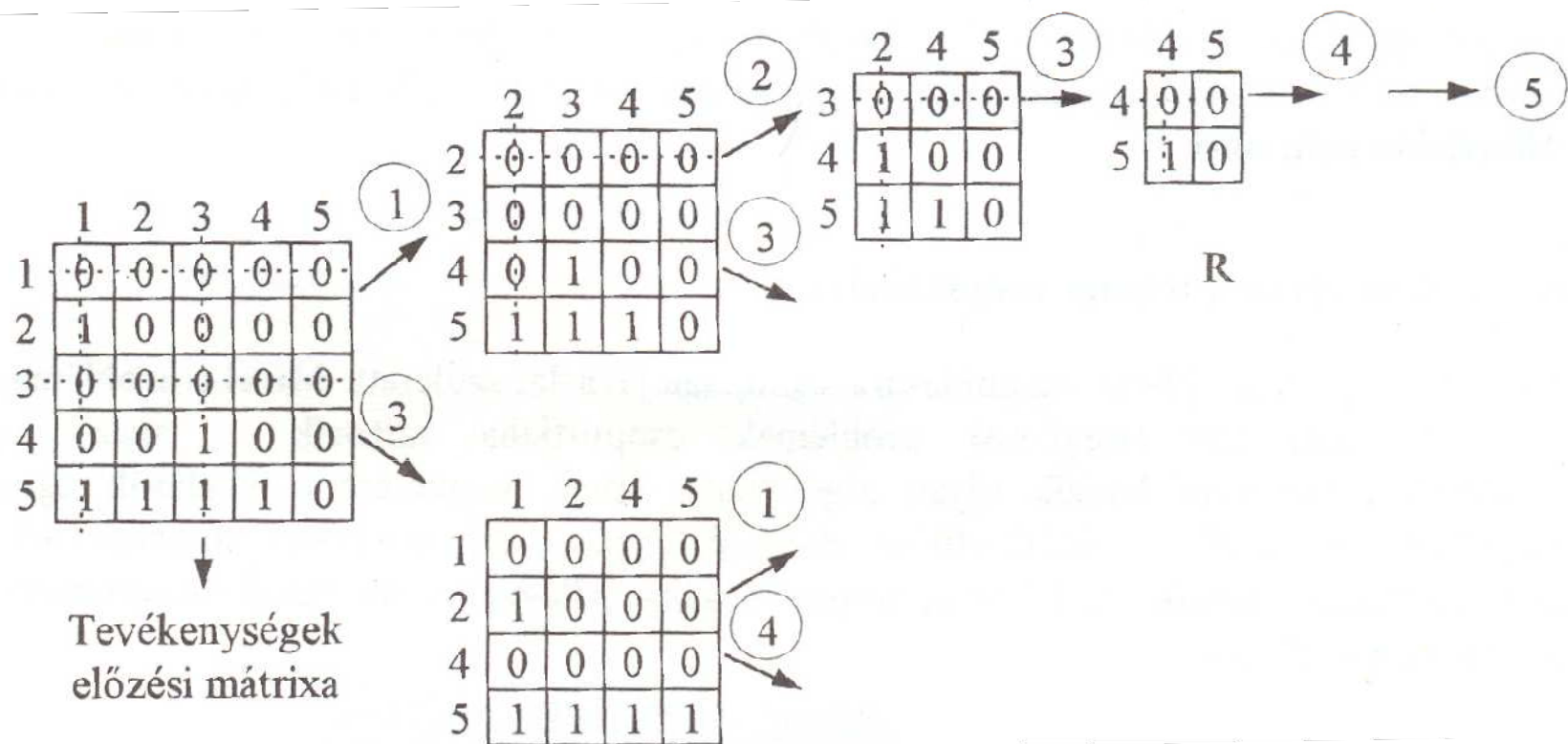
Megoldási algoritmus

- Előkövetelmények nélküli megmunkálások kijelölése
- *Választás* → **Heurisztikus szabályok**
- Kiválasztott megmunkálás és az alternatív megmunkálási lépés sorának és oszlopának törlése

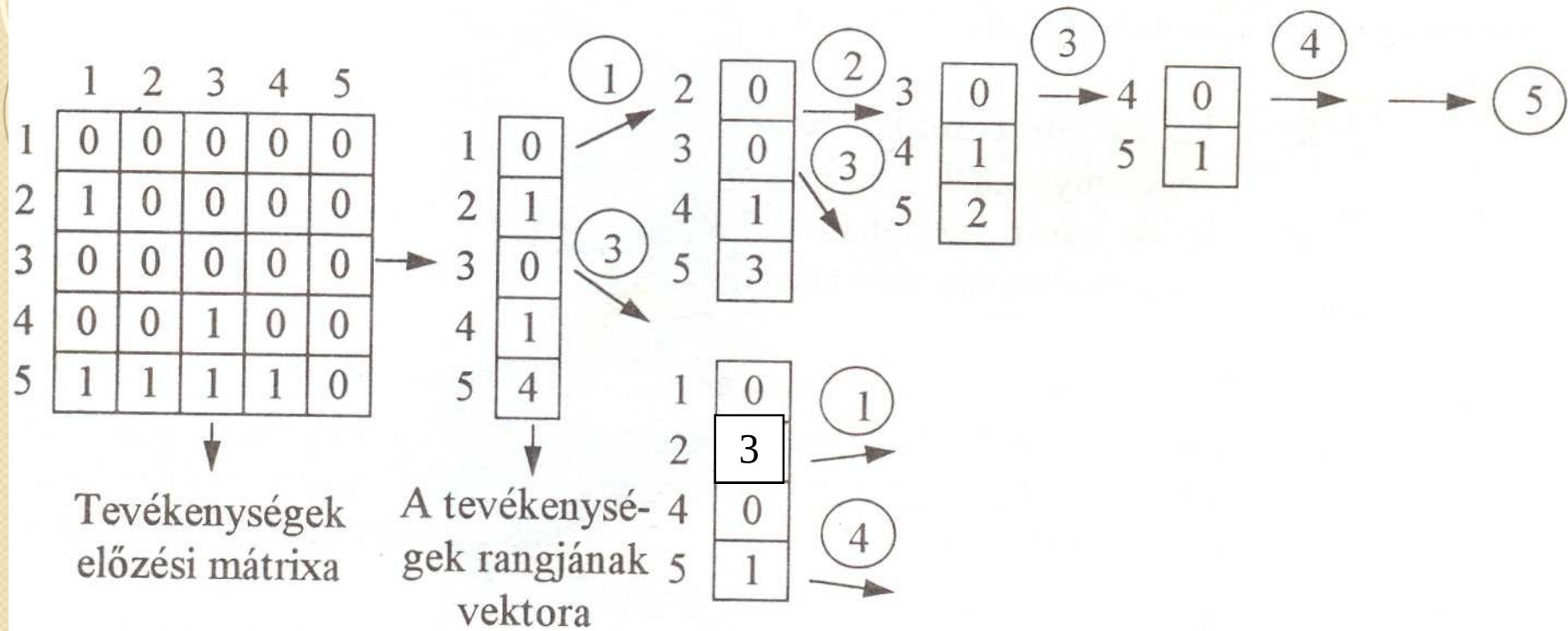
Heurisztikus szabályok

- Az előző megmunkálási iránnyal azonos irányú megmunkálást válasszunk.
- Ha nincs azonos irányú megmunkálás, olyan megmunkálást válasszunk, amely irányából több megmunkálás végezhető el.
- Azonos szerszámmal elvégezhető megmunkálást válasszunk.
- A nagyolás és a simítás különüljön el.
- Lépcső marásának iránya a kisebbik mélység.
- Nagyoló marással kezdjünk.

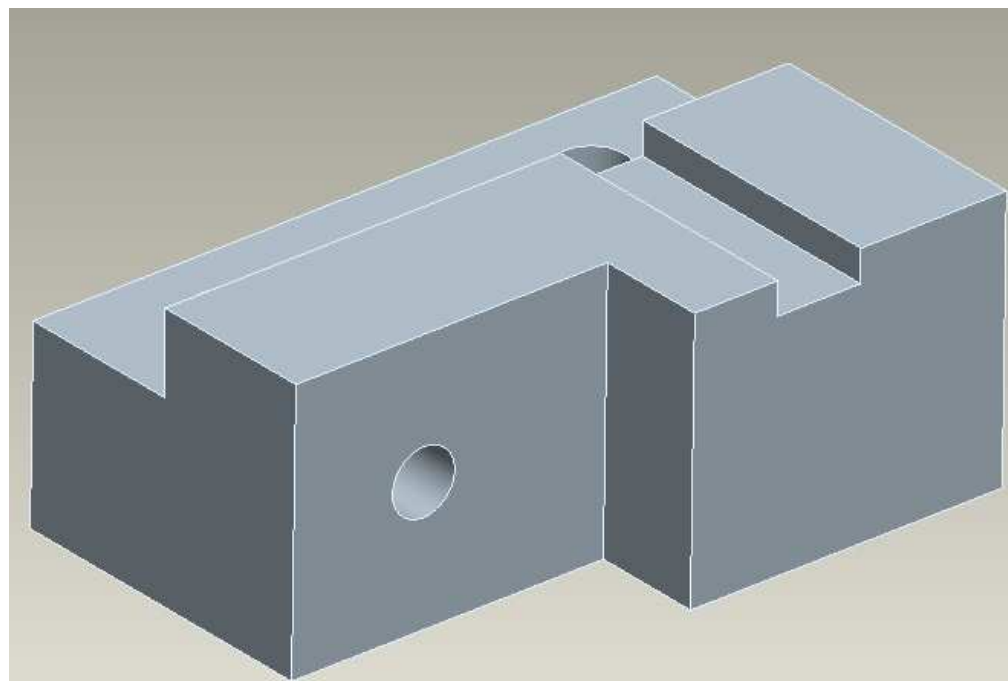
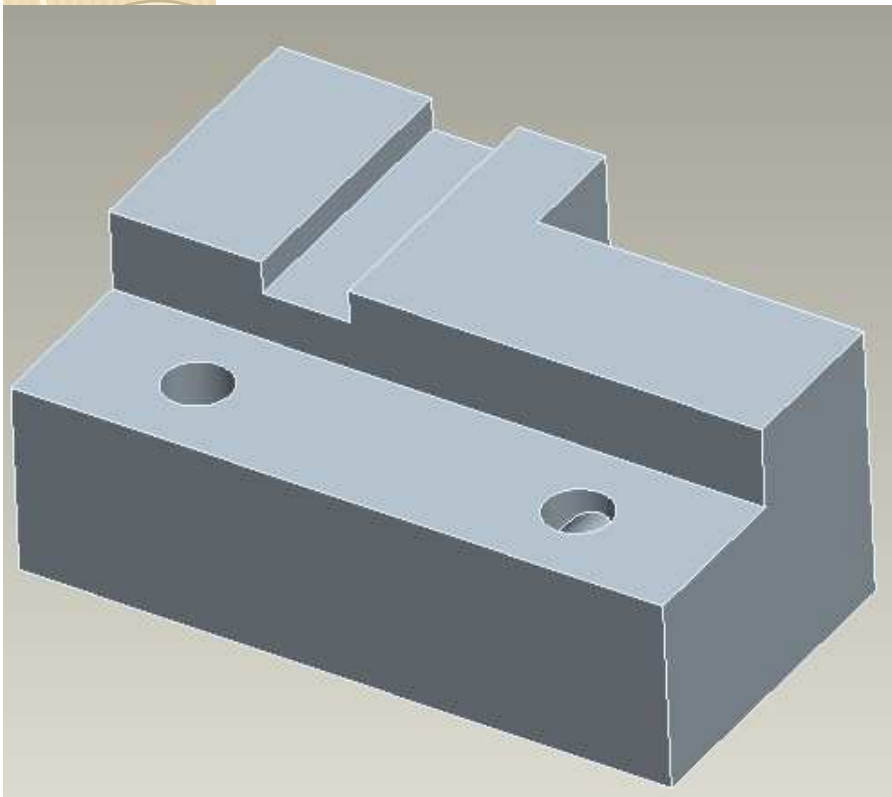
Mátrixredukció

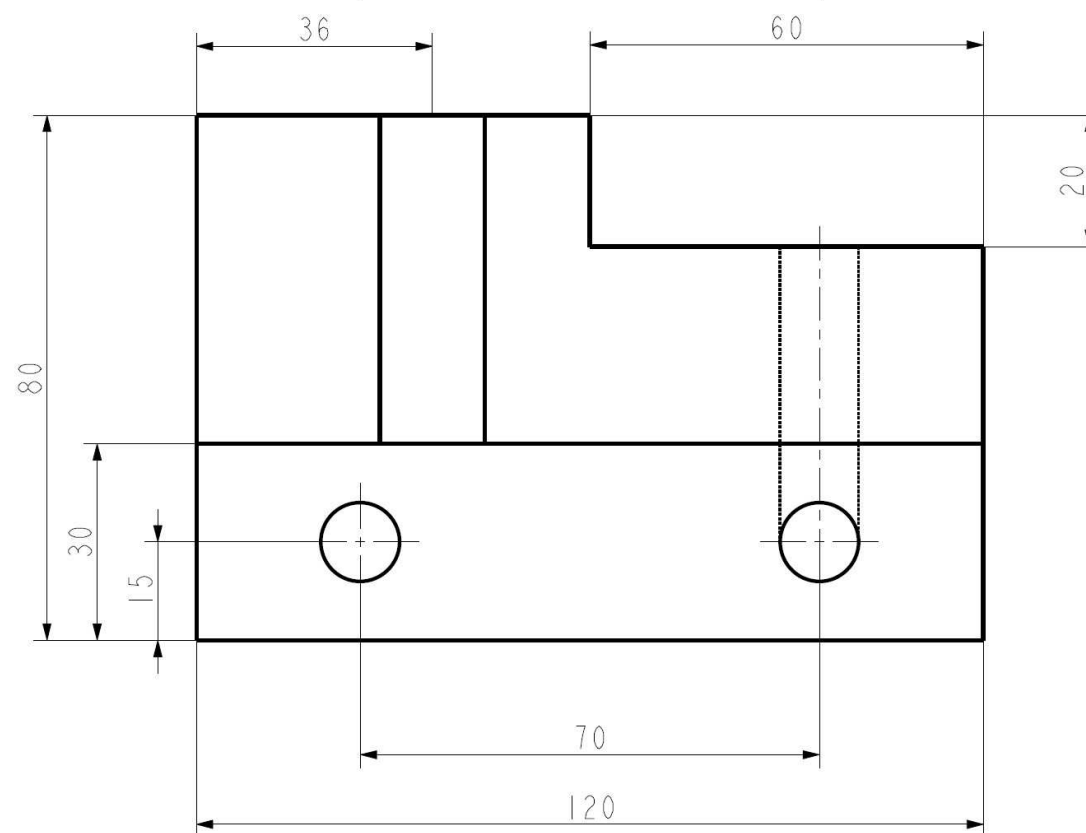
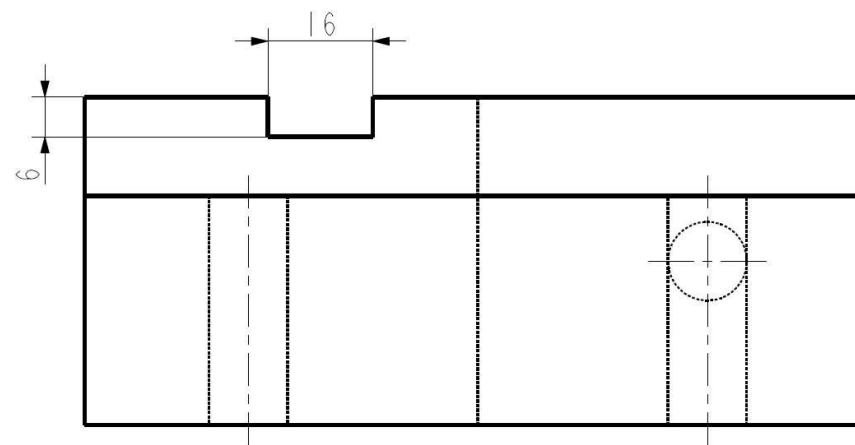
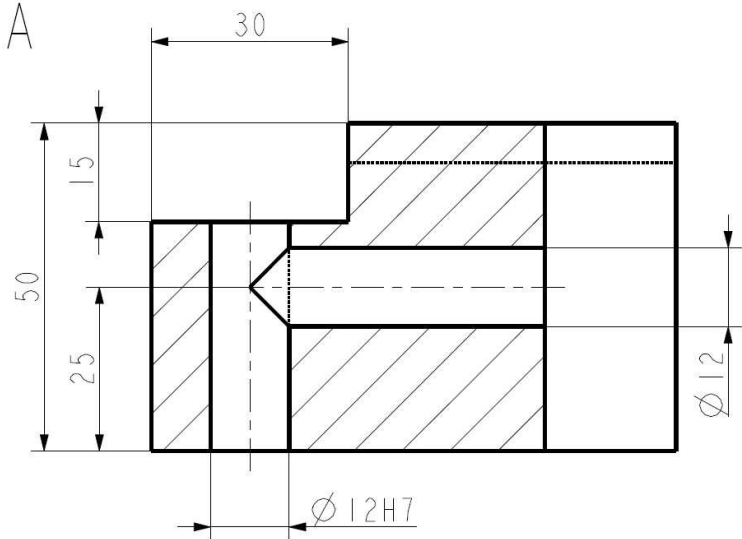
Vektoros módszer

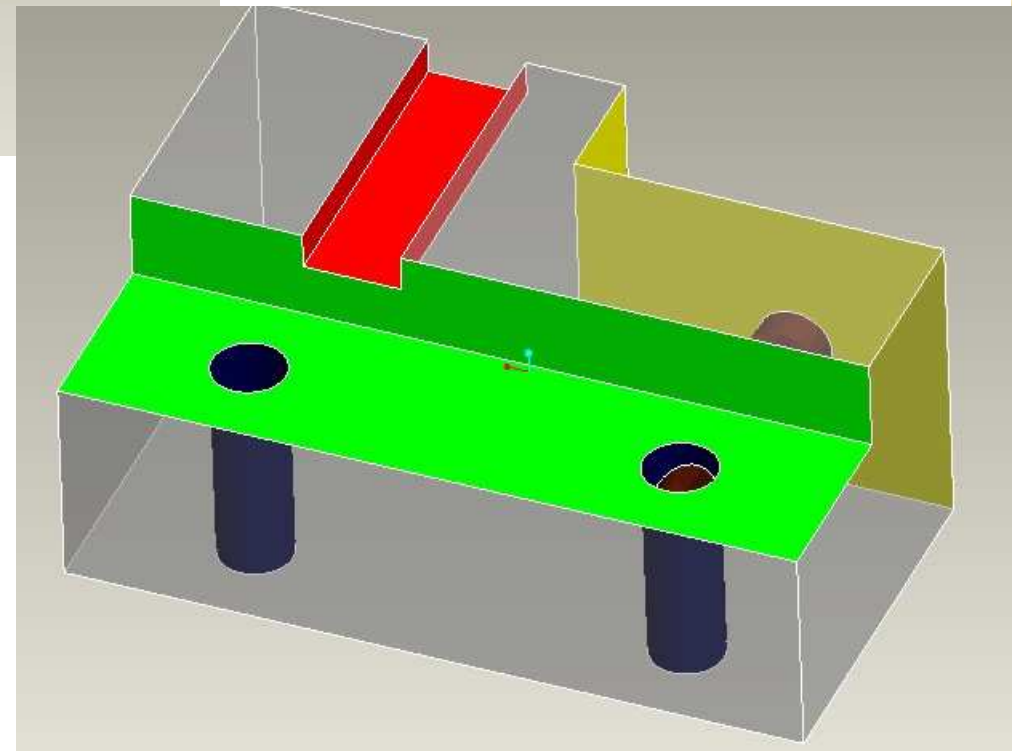
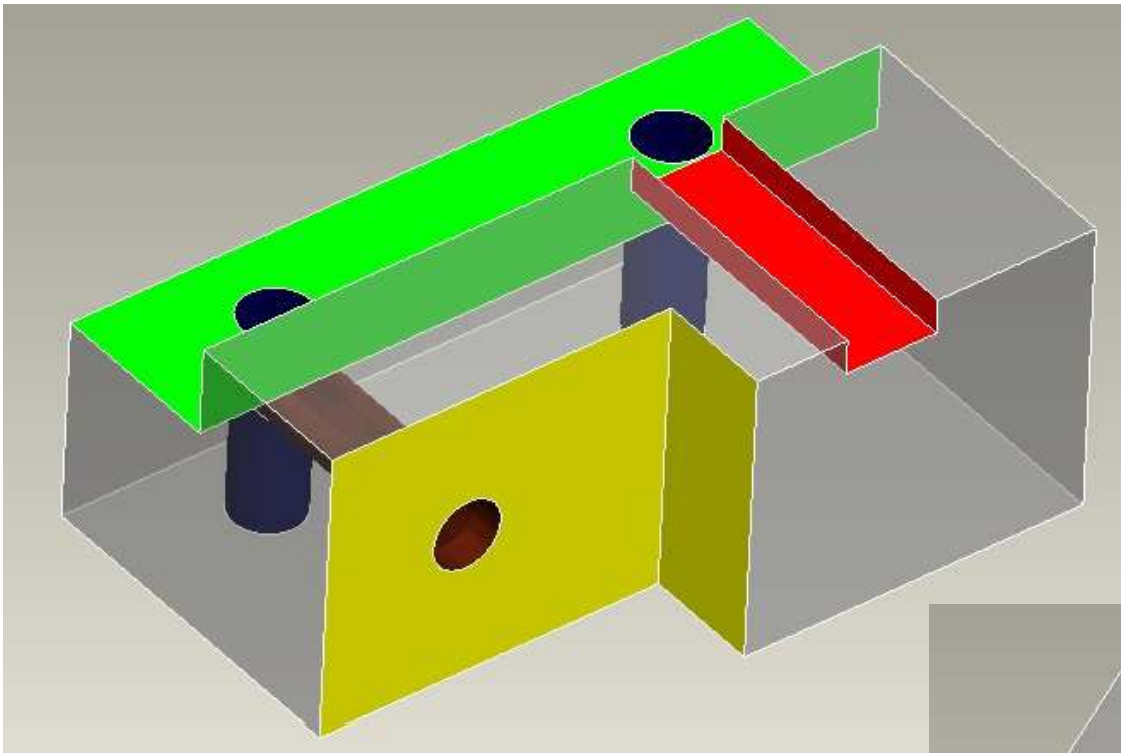

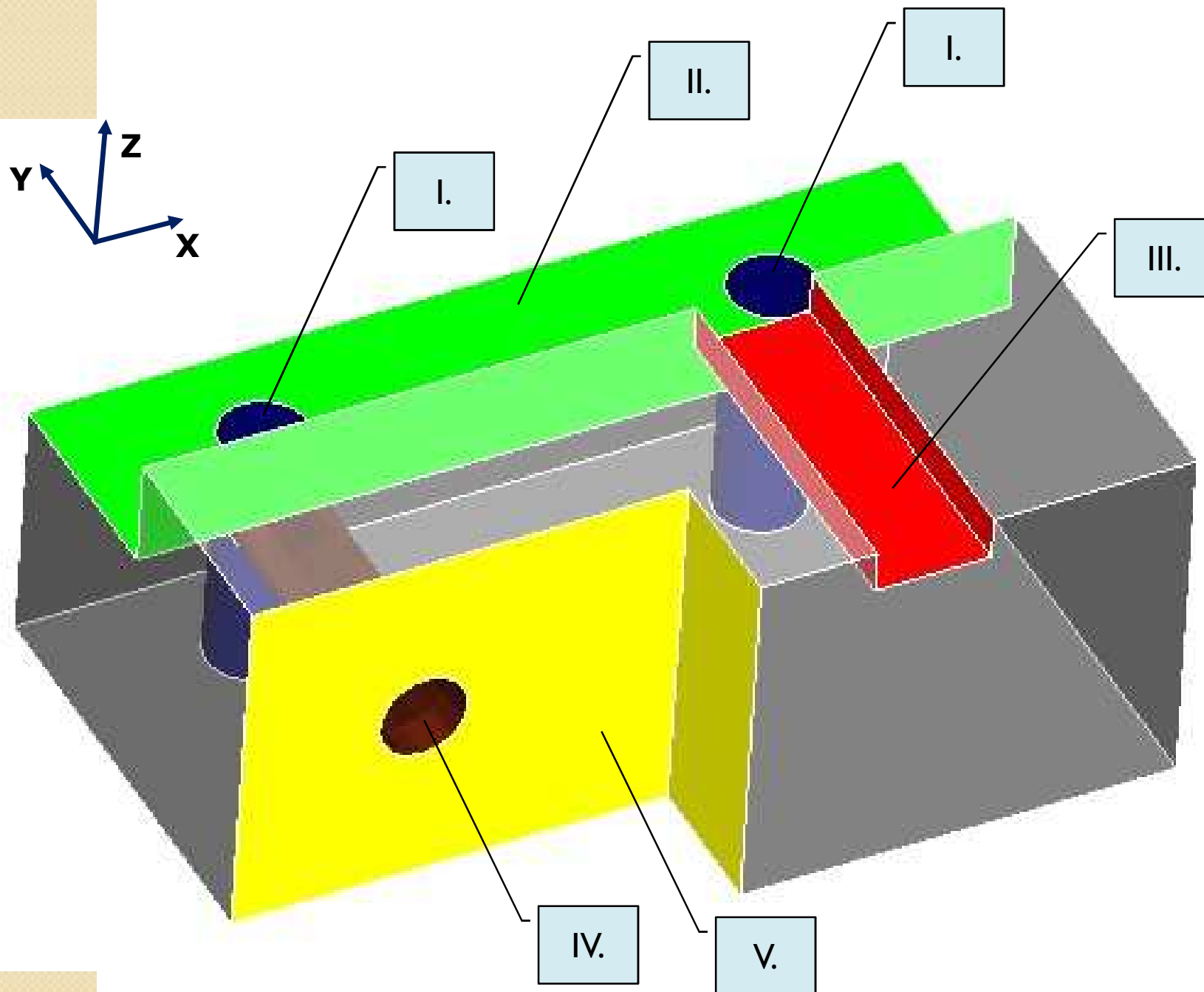
Példa

A - A

Megmunkálási lépések

Megmunkálás lépései

			1.1.a	1.2.a	1.3.a	1.1.b	1.2.b	1.3.b	2.1.a	2.1.b	3.1.	4.1.	4.2.
1.1.a	Központfúrás	Z+											
1.2.a	Fúrás Ø11.8	Z+											
1.3.a	Dörzsárazás Ø12H7	Z+											
1.1.b	Központfúrás	Z-											
1.2.b	Fúrás Ø11.8	Z-											
1.3.b	Dörzsárazás Ø12H7	Z-											
2.1.a	Lépcső marás	Z+											
2.1.b	Lépcső marás	Y+											
3.1.	Horony marás	Z+											
4.1.	Központfúrás	Y-											
4.2.	Fúrás Ø12	Y-											
5.1.a	Lépcső marás	Y-											
5.1.b	Lépcső marás	X-											

Megmunkálás iránya

Megmunkálási
variációk

Előzési mártix

			1.1.a	1.2.a	1.3.a	1.1.b	1.2.b	1.3.b	2.1.a	2.1.b	3.1.	4.1.	4.2.
1.1.a	Központfúrás	Z+							1	1			
1.2.a	Fúrás Ø11.8	Z+	1										
1.3.a	Dörzsárazás Ø12H7	Z+		1			1						
1.1.b	Központfúrás	Z-											
1.2.b	Fúrás Ø11.8	Z-				1							
1.3.b	Dörzsárazás Ø12H7	Z-		1			1						
2.1.a	Lépcső marás	Z+											
2.1.b	Lépcső marás	Y+											
3.1.	Horony marás	Z+							1	1			
4.1.	Központfúrás	Y-											
4.2.	Fúrás Ø12	Y-										1	
5.1.a	Lépcső marás	Y-											
5.1.b	Lépcső marás	X-											

Megoldás

1	1	2.1.a	Lépcső marás	Z+
	2	3.1.	Horony marás	Z+
	3	1.1.a	Központfúrás	Z+
	4	1.2.a	Fúrás Ø11.8	Z+
	5	1.3.a	Dörzsárazás Ø12H7	Z+
2	6	5.1.a	Lépcső marás	Y-
	7	4.1.	Központfúrás	Y-
	8	4.2.	Fúrás Ø12	Y-